

**Kennis is het geven van het
juiste antwoord;
intelligentie is het stellen
van de juiste vraag.**

OM
DENKEN

Wat zou Socrates vinden van de inzet van je eigen ervaringen?

Socrates staat als geen ander bekend als degene die het vermogen had om in oprechte belangstelling te blijven doorvragen. Doorvragen tot het zelfs ongemakkelijk wordt. Doorvragen om zo in gelijkwaardigheid en in gezamenlijkheid tot meer inzicht en wijsheid te komen. O.a. de wijsheid van het niet weten.

Is de inzet van ervaringsdeskundigheid terug te voeren naar een filosoof als Socrates? Empathie en compassie maken deel uit van de inzet van je eigen ervaringen in een herstel ondersteunend proces. Het herkennen en erkennen van een gemeenschappelijke ervaring en het juist kunnen inzetten van je eigen ervaring werkt immers herstel bevorderend.

Echter zeker empathie belemmert het doorvragen. Soms zijn er immers van die vragen die je eigenlijk niet durft te stellen, maar stiekem tot wilt stellen, of van die vragen die bij jezelf ongemak veroorzaken, of waarvan je het vermoeden hebt dat ze ongemak veroorzaken bij de ander. Heb je geen last van empathie dan stel je die vragen makkelijker. En het stellen van de juiste vraag in de juiste context maakt dat de ander in beweging komt, aan het denk wordt gezet. Hoe verhoudt zich dan de kunst van het vragen stellen tot de inzet van de eigen ervaring?

Als professional die zich veel heeft ingezet om ervaringsdeskundigheid op de kaart te zetten binnen de wereld van hersenletsel, ben ik op zoek gegaan naar de mogelijkheden om mijn eigen levens ontwrichtende ervaring, namelijk het krijgen van een kind met meervoudige beperkingen, in te zetten in mijn werk als coach en projectleider. Vanuit een houding vanuit de positieve psychologie, vanuit een blik van ontwikkelingsgerichtheid en oplossingsgerichtheid, vanuit de kunst om je te blijven verwonderen. De essentie voor mij is de kunst de balans te vinden om mijn ervaringsdeskundigheid juist en passend in te zetten en het vermogen door te vragen en prikkelende, scherpe vragen te stellen. Ik vermoed dat het balanceren wordt tussen het uitdragen kennis en het stellen van de juiste vraag.

Hoe doe ik dat? Of beter gezegd: hoe wil ik dat doen?

Daarbij is het voor mij van belang om aandacht te blijven houden voor de volgende punten:

- Gelijkwaardigheid
- (H)erkennen
- Authentieke deskundigheid
- Werken vanuit de winnaarsdriehoek om zo valkuilen en oude copingsgedrag te vermijden
- Zorgvuldigheid in afweging en balanceren in geven & nemen, wij-zij, authentiek en deskundigheid

Te vaak heb ik namelijk gezien dat een ervaringsdeskundige zijn / haar rol niet helder heeft, dat grenzen vervagen, dat het (net)werk als het ware gekapt wordt, dat er geen gelijkwaardigheid is waardoor

transparantie, feedback en reflectie ontbreken. Ook, of juist ook, van de kant van de professional en zijn / haar organisatie.

Er is al veel goed werk verricht om ervaringsdeskundigheid als derde bron van kennis, naast professionele kennis en onderzoekskennis op de kaart te zetten. De inzet van ervaringsdeskundigen wordt echter in mijn vakgebied nog maar mondjesmaat verzilverd. Het wordt tijd dat ook organisaties gefaciliteerd en ondersteund worden om te leren omgaan, te werken en samen te werken met ervaringsdeskundigheid. En daar kan nou juist de professional met ervaringsdeskundigheid een brug slaan.

Dus bij deze een oproep aan al professionals met ervaringskennis en -deskundigheid:

“wees de Socrates in je eigen organisatie, vraag door, schaamteloos, vanuit je eigen ervaringsdeskundigheid. Doorbreek taboes, schaamte en stigma’s. Maak ook van jouw kwetsbaarheid jouw kracht. Blijf je verwonderen in oprechte aandacht, en stel dan die ene goeie ervaringsvraag, die vraag die leidt tot verdieping en verbinding en dus tot herstel.”

Monique Vos
Projectleider en Coach
8 december 2021